18/09/2022

Μικρασιαστική Καταστροφή: «Ανάθεμα το Καρά-Πούρουν» Μουσικό αφιέρωμα της Ι.Μ. Πολυανής και Κιλκιδίου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Πολυανής και Κιλκισίου

Μουσικό ιστορικό αφιέρωμα με τίτλο *''Ανάθεμα το Καρά-Πούρουν''* στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης για τα 100 χρόνια από την Μικρασιατική Καταστροφή διοργάνωσαν ο Δήμος Κιλκίς και η Ιερά Μητρόπολη Πολυανής και Κιλκισίου με τον Ιερό Ναό Αγίων Πεντεκαί Δεκα Ιερομαρτύρων, πολιούχων του Κιλκίς, σε συνεργασία με το Μουσικό Εργαστήρι του Συλλόγου Ποντίων Σταυρούπολης ''Ακρίτες του Πόντου''.

Το μουσικό αφιέρωμα ταξίδεψε τους Κιλκισιώτες το βράδυ της Παρασκευής 16 Σεπτεμβρίου 2022 στην πλατεία Λατσιών (πρώην πλατεία Δημαρχείου) και εστίασε

στις άθλιες συνθήκες παραμονής των Ποντίων και Μικρασιατών προσφύγων στα λοιμοκαθαρτήρια της Μακρονήσου, του **Καραμπουρνακίου** και της **Κέρκυρας**.

Ερμήνευσαν με μοναδικό τρόπο ο Πρωτ. π**. Πολύκαρπος Κοντοζίδης,** Προϊστάμενος του ι. Ναού των Πολιούχων και ο κ. Γιάννης Μιχαηλίδης ενώ τη μουσική επιμέλεια της εκδήλωσης είχε ο **Γιώργος Πουλαντζάκης,** επικεφαλής μαθητών του Μουσικού Εργαστηρίου που διευθύνει. Την αφήγηση των κειμένων παρουσίασε η κα Δέσποινα Καραμπίδου.

Την εκδήλωση χαιρέτησε ο Δήμαρχος Κιλκίς κ. **Δημήτριος Κυριακίδης**, τονίζοντας ότι απόψε αναψηλαφίζουμε την ιστορία του λοιμοκαθαρτηρίου της Καλαμαριάς, μέσα από τους ήχους του μοιρολογιού και των ποντιακών ακριτικών τραγουδιών και αποτίουμε τον οφειλόμενο φόρο τιμής στον **προσφυγικό Ελληνισμό**.

Χαιρετισμό απηύθυνε εκ μέρους του **Μητροπολίτου Πολυανής και Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου,** Αρχιμ. **Επιφάνιος Θεοδωρίδης,** Πρωτοσυγκελλεύων της Ιεράς Μητροπόλεως, ο οποίος αφού μετέφερε τις ευχές και τις ευλογίες του Σεβασμιωτάτου, επεσήμανε τον βαρύ φόρο που πλήρωσε ο **Ελληνισμός** εξαιτίας της διχόνοιας και των πολλών λαθών, χαιρέτησε την ομόνοια που σφυρηλατεί την ενότητα και δεήθηκε υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των προσφύγων.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους ο Γεν. Αρχιερατικός Επίτροπος της Ιεράς Μητροπόλεως Πρωτ. π**. Γεώργιος Παντελίδης** και οι Αντιδήμαρχοι Κιλκίς κ.κ. Θεμιστοκλής Κοσμίδης και **Γεώργιος Μπαλάσκας.**

Το Καραμπουρνάκι Θεσσαλονίκης στην Καλαμαριά

Τα λοιμοκαθαρτήρια – απολυμαντήρια αποτέλεσαν τους πρώτους χώρους υποδοχής χιλιάδων προσφύγων πριν και μετά την **Μικρασιατική Καταστροφή** και λειτούργησαν ως υγειονομικές δομές πρόληψης πιθανής επιδημιολογικής κρίσης. Περιγράφονται στις διηγήσεις προσφύγων ως πραγματικά κολαστήρια.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της εφημερίδας ‘’Μακεδονία της Κυριακής’’ (Καραμπουρνάκι Θεσσαλονίκης, ένας τόπος μαρτυρίου για τους Πόντιους 21.5.2017) οι συνθήκες διαβίωσης ήταν άθλιες και ένα ποσοστό 13% των προσφύγων έχασαν τη ζωή τους από πείνα, ψύχος και έλλειψη φαρμάκων.

Οι εγκαταστάσεις των λοιμοκαθαρτηρίων είχαν δημιουργηθεί αρχικά από τους Άγγλους και Γάλλους για τις ανάγκες του **Μακεδονικού Μετώπου** κατά τη διάρκεια του Α’ Παγκοσμίου Πολέμου και χρησιμοποιήθηκαν εκ νέου από το ελληνικό κράτος ως απολυμαντήριο για τους πρόσφυγες.

Ταλαιπωρημένοι, τρομαγμένοι έφταναν εδώ έπειτα από πολλές περιπλανήσεις σε άλλα λιμάνια της χώρας, στα οποία δεν τους δέχονταν λόγω υπερκορεσμού.

Τα 150 στρατιωτικά παραπήγματα δεν ήταν αρκετά να στεγάσουν 12 χιλιάδες ψυχές.

Υπήρξαν περιπτώσεις που σπίτι τους έγινε μία βάρκα ή μία σκηνή ή μία παράγκα από ευτελή και επικίνδυνα υλικά.

Οι **μολυσματικές ασθένειες** θέριζαν, έτσι ο χώρος απομονώθηκε με συρματοπλέγματα και στρατιώτες ανέλαβαν την φρούρησή του.

Θα έλεγε κανείς ότι λειτουργούσε η καραντίνα με τους όρους ενός στρατοπέδου συγκέντρωσης.

Οι διαμαρτυρίες και οι ξεσηκωμοί ήταν ένα συχνό φαινόμενο, αλλά τότε ο προϊστάμενος του οικισμού επέβαλλε στέρηση τροφής, φυλάκιση και ξυλοδαρμό σαν ποινές στους διαμαρτυρόμενους.

Τα ψυχικά τραύματα των ανθρώπων αυτών τους βασάνιζαν σε όλη τη ζωή. Το αίσθημα της ταπείνωσης και του εξευτελισμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας δεν το ξεπέρασαν ποτέ.

Το λοιμοκαθαρτήριο της Καλαμαριάς ξαναχρησιμοποιήθηκε από τους Γερμανούς στη διάρκεια του **Β’ Παγκοσμίου πολέμου**.

Γκρεμίστηκε στη δεκαετία του ’60 και τη θέση του πήρε η δημοτική πλαζ της Αρετσούς. Το μοναδικό απομεινάρι αυτής της θλιβερής ιστορίας σήμερα είναι η στάση του ΟΑΣΘ “Απολυμαντήριο”, ακριβώς πάνω από την πλαζ.